

FIȘA DISCIPLINEI
Anul universitar 2023/2024 - Anul de studiu 1/ Semestrul 1

Legendă:

-scris cu negru - formatul standard al fișei disciplinei (conform OM 5703/2011, Anexa 3: 31-33).

-scris cu albastru - sugestii operaționale pentru elaborarea fișei.

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia
1.2. Facultatea	Drept și Științe Sociale
1.3. Departamentul	Științe Juridice și Administrative
1.4. Domeniul de studii	Științe Administrative
1.5. Ciclul de studii	Master
1.6. Programul de studii/calificarea*	Asistență Managerială și Administrativă

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Dreptul economiei digitale			2.2. Cod disciplină	AMA I 1	
2.3. Titularul activității de curs	Lect. Univ.Dr. BOGDAN Manole Decebal					
2.4. Titularul activității de seminar / laborator	Lect. Univ.Dr. BOGDAN Manole Decebal					
2.5. Anul de studiu	I	2.6. Semestrul	I	2.7. Tipul de evaluare (E/C/VP)	E	
					2.8. Regimul disciplinei (O – obligatorie, Op – opțională, F – facultativă)	F

3. Timpul total estimat

3.1. Numar ore pe saptamana	3	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/laborator	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5. curs	28	3.6. seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					30 ore
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					20 ore
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					19 ore
Tutoriat					-
Examinări					14 ore
Alte activități					-

3.7 Total ore studiu individual	83
3.9 Total ore pe semestru	125
3.10 Numărul de credite**	4 Disciplina + 1 Competență = 5Credite

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	<i>Drept internațional privat; Drept comercial; Drept fiscal; Drept administrativ; Finanțe publice.</i>
4.2. de competențe	<i>Concepte și teorii juridice; Limbaj Juridic scris și oral, Definiții și clasificări pentru informațiile în mediul virtual, înțelegerea mecanismelor bazelor de date și a inteligenței artificiale aplicate în procese economice și comerciale.</i>

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	<i>Sală curs dotată cu tablă și cu Videoproiector/ Computer, conexiune internet, acces la platforme de învățământ online "Microsoft Teams"</i>
5.2. de desfășurarea a seminarului/laboratorului	<i>Sală curs dotată cu tablă și cu Videoproiector/ Computer, conexiune internet, acces la platforme de învățământ online "Microsoft Teams"</i>

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	a. Competențe exprimate în cunoștințe Furnizarea către cursanți a unor cunoștințe teoretice și practice detaliate, care sunt specifice disciplinelor juridice studiate. Descrierea și aprofundarea conceptelor, metodologiilor și procedurilor specifice domeniilor dreptului afacerilor, noilor tehnologii

	și inteligenței artificiale. Stabilirea de acțiuni, sarcini și responsabilități pentru rezolvarea problemelor specifice domeniilor dreptului afacerilor, noilor tehnologii și inteligenței artificiale. b. Competențe exprimate în abilități Dobândirea abilității de identificare și descriere a conceptelor, metodologiilor și procedurilor specifice domeniilor dreptului afacerilor, noilor tehnologii și inteligenței artificiale. Stabilirea și ierarhizarea obiectivelor, identificarea riscurilor și determinarea resurselor pentru implementarea politicilor, programelor și proiectelor în domeniul dreptului afacerilor, al noilor tehnologii și al inteligenței artificiale. Proiectarea de sarcini, responsabilități și ierarhii specifice politicilor, programelor și proiectelor aplicabile în domeniul dreptului afacerilor, al noilor tehnologii și al inteligenței artificiale Elaborarea și aplicarea de intervenții specifice dezvoltării și organizării activității aferente dreptului afacerilor, al noilor tehnologii și al inteligenței artificiale. Utilizarea corectă a noțiunilor, teoriilor și a principiilor specifice dreptului afacerilor și care sunt aplicabile în materia dreptului noilor tehnologii și al inteligenței artificiale.
Competențe transversale	CT1 Îndeplinirea la termen, în mod riguros, eficient și responsabil, a sarcinilor profesionale, cu respectarea principiilor etice și a deontologiei profesionale CT2 Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup, deprinderea și exercitarea rolurilor specifice în munca de echipă, prin dezvoltarea abilităților de comunicare interpersonală CT3 Autoevaluarea nevoii de formare profesională și identificarea resurselor și modalităților de formare și dezvoltare personală și profesională, în scopul inserției și adaptării la cerințele pieței muncii.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	- Pregătirea studenților masteranzi pentru dinamica profesională la un loc de muncă axat pe tehnologia actuală și tehnologia informației. Asigurarea unei pregătiri adecvate și aprofundate în domeniul emergente, cum ar fi: economia digitală, probele digitale, robotică și inteligență artificială. - Însușirea de către absolvenții cursurilor a unor cunoștințe teoretice solide și largirea de către aceștia a cunoștințelor deja dobândite cu privire la disciplinele predate în cadrul acestui program de masterat, inclusiv cu privire la legislația aplicabilă în aceste domenii, rezultatele celor mai relevante cercetări și cele mai bune practici în drept, afaceri, tehnologii și inteligență artificială. - Dezvoltarea aptitudinilor practice și de cercetare, care să asigure absolvenților cursurilor acestui program de masterat accesul pe piața muncii, în cadrul autorităților și instituțiilor publice locale și centrale, precum și în cadrul persoanelor juridice de drept privat care sunt implicate în dezvoltarea și utilizarea noilor tehnologii. - Formarea de competențe și aptitudini în domeniul dreptului afacerilor prin prisma economiei digitalizate a comunicării și relaționării prin noile tehnologii bazate pe inteligența artificială. Dezvoltarea competențelor de cercetare în domeniul dreptului comercial și administrativ care utilizează noile tehnologii bazate pe inteligență artificială.
7.2 Obiectivele specifice	- Dobândirea de competențe specifice exprimate în cunoștințe teoretice și practice în domeniul dreptului economiei digitalizate, al noilor tehnologii și al inteligenței artificiale. - Dobândirea de <i>competențe specifice</i> exprimate în abilități în domeniul dreptului economiei digitalizate, al noilor tehnologii și al inteligenței artificiale. - Dobândirea de <i>competențe atitudinale</i> specifice domeniului dreptului digitalizate, al noilor tehnologii și al inteligenței artificiale. - Dobândirea de <i>competențe transversale</i> specifice domeniului dreptului economiei digitalizate, al noilor tehnologii și al inteligenței artificiale.

8. Conținuturi*

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
Cursul 1 – Introducere în economia digitală 1. Incursiune selectivă în inteligența artificială (mașină, program, operatori, baze de date, rețele de lucru, suport memorie pe computer sau virtual, nivel de acces, utilizator/parolă/token, chei de criptare private/publiche). 2. Raporturi juridice de drept în economia clasică vs. economia digitală. (administrație publică/ operator privat/ producător/ comerciant/ intermediar/ finanțator/ client/ utilizator/ utilizator final/ licență/ graniță terestră constituțională/ internet/ drept de proprietate reală și intelectuală) 3. Elemente comparative între dreptul economiei în sistem clasic și mediu virtual. 4. Instrucțiunea digitală (program, algoritm de programare), autoînvățarea și perfecționarea mașinii digitale.	Prelegere, discuții	2 h
Cursul 2 – Subiecții de drept în economia digitală 1. Subiecți de drept în Administrația publică. 2. Subiecți de drept privind fiscalitatea și fiscalizarea în economia digitală. 3. Subiecți de drept în sfera comerțului electronic și a distribuției de produse. 4. Subiecți de drept în sfera financiar-bancară și investițională. 5. Subiecți de drept în sfera realității augmentate 6. Subiecți de drept – producătorii de inteligență artificială (roboți, soft, hard, chatboti, boti).	Prelegere, discuții	2 h
Cursul 3 – Obiectul de drept al economiei digitale 1. Administrația publică și serviciile digitale publice. 2. Comerț online și servicii. 3. Chatbot și engine semantic motor. 4. Telemedicină și servicii sociale. 5. Transporturi și logistica transporturilor. 6. Servicii de banking, asigurări și piețe de capital. 7. Publicitatea online. 8. Producție industrială și robotică.	Prelegere, discuții	2 h
Cursul 4 – Raporturi juridice de drept internațional în economia digitală 1. Teritorialitatea manifestării economiei digitale. 2. Competența jurisdicțională în economia digitală internaționalizată. 3. Furtul de identități și date economice și personale prin sistemul digital online.	Prelegere, discuții	2 h
Cursul 5 – Răspunderea juridică în economia digitală	Prelegere, discuții	

1. Răspunderea materială. 2. Răspunderea contravențională. 3. Răspunderea penală. 4. Comisii rogatorii. 5. Non-răspunderea juridică în spațiul digital internațional (persoane neidentificate fizic).		2 h
<i>Cursul 6 – Sancțiuni juridice în economia digitală</i> 1. Sancțiuni juridice bazate pe norma de drept prin intermediul instanțelor judecătorești ca autorități publice de drept. 2. Sancțiuni digital-administrative ale sistemului de protecție a internetului. 3. Încrederea consumatorului de servicii digitale.	Prelegere, discuții	2 h
<i>Cursul 7 – Elemente de drept financiar-bancar derivate din operațiuni economice digitale</i> 1. Producătorii și cumpărătorii de soft, localizare geografică și jurisdicție. 2. Fluxuri financiare/bancare în mediul economiei digitale. 3. Fluxuri financiar-fiscale în economia digitală. 4. Acorduri pentru evitarea dublei impuneri și pentru eradicarea evaziunii fiscale internaționale generate de economia digitală.	Prelegere, discuții	2 h
<i>Cursul 8 – Proprietatea în sfera digitală</i> 1. Dreptul de proprietate intelectuală a creatorului de soft. 2. Dreptul de proprietate intelectuală a creatorului de conținut. 3. Drepturi de administrare și de acces în platforme digitale, respectiv pagini web. 4. Pagini web securizate și nesecurizate	Prelegere, discuții	2 h
<i>Cursul 9 – Garanții și raporturi juridice de protecție a conținutului și a proprietății intelectuale în economia digitală</i> 1. Sisteme de protecție anti-phishing. 2. Sisteme de protecție anti-virus. 3. Autentificare prin dublă autorizare.	Prelegere, discuții	2 h
<i>Cursul 10 – Resurse tranzacționale</i> 1. Forță de muncă. 2. Creatori de soft. 3. Spații și active de producție. 4. Sedii sociale și de management al companiilor.	Prelegere, discuții	2 h

Cursul 11 – Vulnerabilități ale economiei digitale	Prelegere, discuții	2 h
Cursul 12 – Ombudsman digital și economie digitală 1. Dreptul de a fi uitat în spațiul digital. 2. Acces nepermis la informația privind drepturile fundamentale ale omului. 3. Control parental și răspunderea pentru minor.	Prelegere, discuții	2 h
Cursul 13 – Platformele de social media VS economie digitală 1. Evoluția social media pe internet. 2. Manipularea datelor cu caracter personal. 3. Crearea profilului de consumator. 4. Publicitatea și orientarea utilizatorului de social media.	Prelegere, discuții	2 h
Cursul 14 – Abilitatea sistemelor digitale de a crea și/sau recrea realități 1. Recrearea realității prin transformarea conținutului text/imagini/audio/video. 2. Limite și limitări juridice în raport cu posibilitățile și realitățile.	Prelegere, discuții	2 h
8.2.1 Bibliografie Obligatorie: 1. Bogdan Manole Decebal, Dreptul economiei digitale, Curs Universitar (în curs de apariție); 2. Raul Felix Hodos, Plata electronică, Editura Universitară, București, 2020; 3. Ioan Lazăr, Dreptul finanțelor Publice, Editura C.H. Beck, București, 2022; 4. Elena Lazăr, Nicolae Dragoș Costescu, <i>Dreptul european al internetului</i> , Ed. Hamangiu, București, 2021; 5. Nicolae Pană, <i>E-agera. Impactul noilor tehnologii asupra dezvoltării dreptului. Participarea electronică directă a cetățeanului la procesul legislativ</i> , Ed. Hamangiu, București, 2020; 6. George Zlati, <i>Tratat de criminalitate informatică</i> , vol. I, Ed. Solomon, București, 2020.		
8.2.2 Bibliografie Facultativă: 1. Introduction to digital economy, Harald Overby, Jan Arild Audestad, Springer Nature Switzerland AG, 2021; 2. E-Commerce and the Digital Economy, Michael J. Shaw, Routledge, 2016; 3. Regulament Al Parlamentului European Și Al Consiliului De Stabilire A Unor Norme Armonizate Privind Inteligența Artificială (Legea Privind Inteligența Artificială) Și De Modificare A Anumitor Acte Legislative Ale Uniunii. https://www.techrepublic.com/article/over-1-5-billion-facebook-users-personal-data-found-for-sale-on-hacker-forum/		
8.3 Seminar		
1. Syllabus, definiții ale economiei digitale și ale mașinilor de inteligență artificială.	Lecturi, exerciții, dezbateri	1h
2. Procese și sisteme informaționale privind capacitatea de exercițiu și activitatea subiecților de drepti identificați în economia digitală.	Exerciții, dezbateri	1h

3. Domenii și fluxuri în economia digitală (producție, comerț, transporturi, logistică, telecomunicații, servicii financiare, administrație publică digitală).	Lecturi, exerciții, dezbateri	1h
4. Cazuri de manifestare a raporturilor juridice la nivel internațional și raporturile de drept izvorâte.	Lecturi, exerciții, dezbateri	1h
5. Cazuri și situații în care apare răspunderea juridică în economia digitală.	Lecturi, exerciții, dezbateri	1h
6. Sisteme sancționatorii în economia digitală.	Lecturi, exerciții, dezbateri	1h
7. Modalități de plată și încasare prin internet (banking, PayPal, carduri bancare fizice și virtuale).	Lecturi, exerciții, dezbateri	1h
8. Proprietate intelectuală și internetul. Studii și analize de cazuri.	Lecturi, exerciții, dezbateri	1h
9. Bloguri, pagini web, vlog, story, conturi social media.	Lecturi, exerciții, dezbateri	1h
10. Studiu de caz privind economia digitală ce utilizează cip-uri dintr-o țară, tehnologia în altă țară, decizia în altă țară, materiile prime și producția în altă țară (realizarea unui produs, comercializarea și vânzarea prin aport de resurse internațional cu distribuție geografică intercontinentală).	Lecturi, exerciții, dezbateri	1h
11. Hackerii și spărgătorii de pagini web și baze de date.	Lecturi, exerciții, dezbateri	1h
12. Necesitatea înființării unui Ombusmen digital. Reflecții, argumente, cazuistică.	Lecturi, exerciții, dezbateri	1h
13. Utilizarea conținutului și a informațiilor pe conturile individuale ale platformelor digitale de social media.	Lecturi, exerciții, dezbateri	1h
14. Soft-uri care transformă realitatea în mediul digital și o recrează.	Lecturi, exerciții, dezbateri	1h

Bibliografie:

1. Bogdan Manole Decebal, Dreptul economiei digitale, Curs Universitar (în curs de apariție);
2. Raul Felix Hodos, Plata electronică, Editura Universitară, București, 2020;
3. Ioan Lazăr, Dreptul finanțelor Publice, Editura C.H. Beck, București, 2022;
4. Elena Lazăr, Nicolae Dragoș Costescu, *Dreptul european al internetului*, Ed. Hamangiu, București, 2021;
5. Nicolae Pană, *E-agera. Impactul noilor tehnologii asupra dezvoltării dreptului. Participarea electronică directă a cetățeanului la procesul legislativ*, Ed. Hamangiu, București, 2020;
6. George Zlati, *Tratat de criminalitate informatică*, vol. I, Ed. Solomon, București, 2020.

1. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Disciplina oferă studenților masteranzi posibilitatea înțelegerii contextuale a influenței pe care o are economia digitală în societate și a faptului că actualul sistem legislativ de drept internațional privat este insuficient pentru a rezolva disputele și diferendele în raporturile juridice de drept al economiei digitale. Cadru de manifestare fără limite și granițe în care se aplică mai multe sisteme de drept național sau unional face imposibilă definirea unor concepte unitare unanim acceptate de către autoritățile administrației publice. Varietatea cazurilor și a situațiilor pune probleme și întrebări asupra ce este real și ce nu în spațiul virtual, ce este o societate globală deschisă și de ce nu, reglementarea societății post-reglementate.

2. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	<i>Evaluare finală-Note întregi</i>	<i>Examen scris</i>	80%
	-	-	-
10.5 Seminar	<i>Verificare pe parcurs</i>	<i>Test de evaluare</i>	5%
	<i>Activitate la seminar</i>	<i>Dezbateri și proiecte</i>	5%
Activități la curs (referate/ eseuri/ traduceri/proiecte)	<i>Verificare pe parcurs Participare conferințe</i>	<i>Referate tematice/ articole/ dezbateri</i>	10%

10.6 Standard minim de performanță:

Evaluare: Susținerea unui referat tematic ca temă de cercetare în domeniul dreptului economiei digitale.

Punctajul cumulat: 80% din nota de examen finală în urma susținerii lucrării, iar 20% din nota finală este rezultatul participării active ale studentului la activitățile de seminar, dezbateri, conferințe studentești, articole și referate.

Studenții care au manifestat prezență activă la cursuri și seminarii potrivit descrierii de la punctul 10.5, se califică pentru procentajul de 20% din nota finală și poate fi realizat prin dezbateri la cursuri și seminarii, precum și elaborarea/susținerea și publicarea unor referate tematice sau articole.

Situația excepțională de evaluare prin proceduri informatice și platforme digitale în cazul apariției unor situații de epidemii:
 Evaluare în mediul virtual pe platforme informatice: Susținerea unui referat tematic ca temă de cercetare în domeniul dreptului economiei digitale.

Cerințe minime pentru Nota 5: Studentul masterand trebuie să dovedească însușirea minimă a materiei. Lucrarea sau răspunsurile să nu conțină erori grave de limbaj și exprimare juridică. Activitate minimă prin prezență la curs și seminar de 20%. Atitudinea studentului în timpul participării online la cursuri și seminarii, respectiv pe timpul examinării să fie asumată cu decență și bun-simț, respectând colegii, programul și instrumentele puse la dispoziție pentru comunicare.

Cerințe pentru Nota 10: Activitate practică, participativă susținută în timpul semestrului. Referat susținut prin care se dovedește cunoașterea și stăpânirea elementelor de drept al economiei digitale, subiecții de drept, obiectul de drept, raporturi juridice, vulnerabilități și resurse tranzacționale din bibliografia indicată și stăpânirea limbajului juridic de specialitate.

Data completării

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

30.09.2023

Data avizării în departament

Semnătura directorului de departament

Anexă la Fișa disciplinei

ANEXĂ LA FIȘA DISCIPLINEI

b. Procedură Evaluare pentru mărire de notă

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Evaluare finală	Examen oral cu 2 subiecte	80%
10.5 Seminar/laborator	Activitate la seminar, Participare la conferințe	Dezbateri și proiecte, referate tematice	20%
10.6 Standard minim de performanță			
Participarea la 30% din activitățile didactice și însușirea conceptelor de bază.*			
Data completării	Semnătura titularului de curs		Semnătura titularului de seminar
30.09.2023			

c. Procedură Evaluare pentru restanță examen

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Examen	Susținerea unui referat tematic ca temă de cercetare în domeniul dreptului economiei digitale.	80%
10.5 Seminar/laborator	Referate, eseuri, proiecte etc.	Prezență activă la seminar	20%
10.6 Standard minim de performanță			
Participarea la 30% din activitățile didactice și însușirea conceptelor de bază.*,**			
Data completării	Semnătura titularului de curs		Semnătura titularului de seminar
30.09.2023			